

The logo for GRADA, featuring a red circle with a white dot inside, followed by the word "GRADA" in a bold, sans-serif font with a registered trademark symbol.

WALDEMAR BONSELS

Včelka Mája

a její dobrodružství

Upravila Frauke Nahrgang

Waldemar Bonsels
Včelka Mája a její dobrodružství

WALDEMAR BONSELS

Včelka Mája

a její dobrodružství

Upravila Frauke Nahrgang

Ilustrovala Verena Körting

 GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Přeloženo z německého originálu „Die Biene Maja und Ihre Abenteuer“ vydaného nakladatelstvím cbj Verlag, a division of Verlagsgruppe Random House GmbH.

Original title: Die Biene Maja und Ihre Abenteuer by Waldemar Bonsels and Frauke Nahrgang

© 2012 by cbj Verlag, a division of Verlagsgruppe Random House GmbH, München, Germany.

Waldemar Bonsels

upravila Frauke Nahrgang

ilustrovala Verena Körting

Včelka Mája a její dobrodružství

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

jako svou 5076. publikaci

© Grada Publishing, a.s., 2013

První vydání, Praha 2013

ISBN 978-80-247-4656-2 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-8714-5 (elektronická verze ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-8715-2 (elektronická verze ve formátu EPUB)

Překlad: Jitka Koubková

Sazba: Lucie Němcová

Redakce: Zdenka Velkoborská

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s., Husova 1881, Havlíčkův Brod

Počet stran: 96

Publikace z nakladatelství Grada Publishing, a.s. si můžete zakoupit u svého knihkupce

nebo objednat v Zákaznickém servisu nakladatelství Grada Publishing, a.s.,

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7, tel.: 234 264 511, fax: 234 264 400,

e-mail: obchod@grada.cz, www.grada.cz.

Na Slovensku objednávejte knihy na adrese: Zásielková služba Grada Slovakia, spol. s r. o.,

Moskovská 29, 811 08 Bratislava, Slovensko, tel.: 02/556 45 189, fax: 02/556 45 289,

e-mail: grada@grada.sk

Pokud máte pocit, že byste nám chtěli sdělit něco ohledně této knihy, napište, prosím, na adresu redakce: koedice@grada.cz.

Hurá do světa

V den, kdy přišla včelka Mája na svět, panoval v úle velký zmátek. Roj mladých včelek zosnoval povstání a povolal na trůn novou královnu. Protože však většina poddaných zůstala věrná staré královně, nenašli vzbouřenci podporu. Nakonec jim tedy nezbylo nic jiného, než opustit úl a vydat se ven do světa, kde by mohli založit vlastní stát. Všichni se tedy tlačili k východu a bzúčení hrozivě sílilo.

Uprostřed této vřavy vyklouzla Mája ze své buňky. Kasandra, starší dáma, která se vždy starala o včelí dorost, jí pomáhala. Otřela jí oči a snažila se jí urovnat křídélka.

„Tady je moc horko!“ zněla Májina první slova.

To nám to pěkně začíná, pomyslela si Kasandra. To dítě ještě není pořádně na světě, a už si stěžuje.

Mája chvíli užasle pozorovala, jak kolem ní proudí zástupy včel. Tato podívaná ji však brzy omrzela. Protlačila se k plástvím a dychtivě nasála vůni medu. „Tady to tak nádherně voní,“ pronesla zasněně.

„Ruce pryč!“ zvolala Kasandra, která za ní pospíchala. „Tady se nemlsá!“ Vrhla na Máju ustaraný pohled a prohlásila:

„Letošní jaro se mi podařilo vychovat už stovky mladých včel, ale žádná nebyla tak všetečná jako ty.“

„Co znamená všetečná?“ zeptala se Mája.

Kassandra si povzdechla. Nejvyšší čas, abych se pustila do výchovy, pomyslela si a hned s ní začala: „Víš, co je v životě mladé včely nejdůležitější?“

Mája zvědavě vykulila oči.

„Nejdůležitější je, že ty sama nejsi tak důležitá. Při všem, co děláš, musíš myslet především na naše včelí společenství. Proto se budeš už během svého prvního letu učit, které květiny mají nejlepší med.“

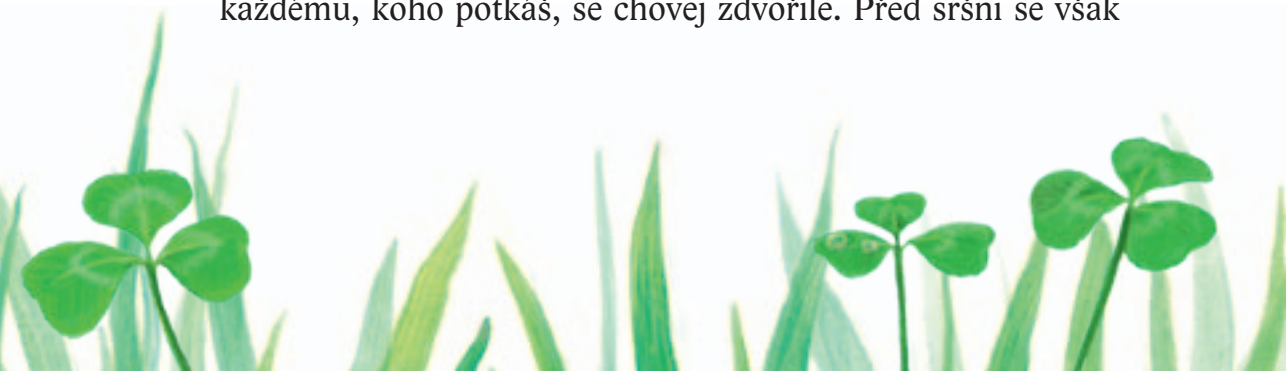
„Učení?“ začala reptat Mája. „To je hrozně nudné!“

Kassandra si znovu povzdechla. „Obávám se, že to s tebou nedopadne dobře.“

„Jen když budu muset celý den sbírat med,“ odvětila Mája a důvěřivě na ni upřela své velké oči.

Sama Kassandra nechápala, proč v tu chvíli pocítila k této včelce zvláštní náklonnost. Ona, která se během svého dlouhého života nikdy nezachovala svéhlavě, si najednou přála, aby tohle prostořeké stvořeníčko bylo šťastné.

A tak se stalo, že toho Máje během jejího prvního dne života vyprávěla víc, než ostatním včelkám. Dala jí celou řadu užitečných rad a varovala ji před nebezpečím, které na ni číhá za branami úlu. Nakonec prohlásila: „Ráno poprvé vylétneš ven. Ke každému, koho potkáš, se chovej zdvořile. Před sršni se však

měj na pozoru! Jsou krutí a zlí.“ Po těchto slovech objala stará učitelka svou svěřenkyňu, což dosud ještě žádné včelce neudělala.

Mája však dokázala myslet jen na jediné: Zítřka konečně poznám svět! Samou radostí nemohla dlouho usnout.

Konečně nastal ten okamžik! Jakmile do úlu pronikl první sluneční paprsek, vyskočila Mája ze svého lůžka. Jedna ze sběraček medu se chystala vyrazit za svou prací.

„Vezmi mě s sebou!“ zvolala Mája a spěchala za ní.

U brány jí však zastoupil cestu jeden ze strážců. „Snad nechceš vylétnout bez hesla?“ řekl. Sklonil se k ní a zašeptal jí ho do ucha. „Nezapomeň ho,“ nabádal ji. „Jinak tě už nebudeme moct vpustit dovnitř!“

Konečně! Mája si mohla stoupnout ven na leták. Sluneční záře jí tak oslepila, že musela zavřít oči.

Pak do ní šťouchla dělnice. „Rozhlédni se kolem sebe!“ vyzvala ji. „Jedině tak poznáš, kde je tvůj domov. Vidíš, náš úl stojí v zámeckém parku. Vpředu je kopule patřící k zámecké věži, která je vidět zdaleka.“

„Co je to zámek?“ zajímala se Mája.

„To je úl pro lidi,“ vysvětlila jí dělnice.

„Pro lidi?“ zeptala se Mája. „Co je to?“

Dělnice však jen zakroutila hlavou a poznamenala: „Dost bylo řečí, práce čeká.“

„Myslíš, že se mám prostě rozletět?“ zeptala se Mája.

„Jen do toho!“ povzbudila ji její průvodkyně.

Mája zvedla statečně hlavu a opatrně zamávala svými nádhernými křídly. Za chvíli se už začala vzdalovat od úlu a krajina se kolem ní jen míhala. Oči jí zářily a srdce bušilo radostí. „Tak takové je létání!“ volala. „Já letím, opravdu letím!“

„A to až moc rychle,“ supěla za ní dělnice, která Máje vůbec nestačila. „Leť pomaleji a měj oči na stopkách.“ Ale Mája letěla ještě rychleji.

„Májo!“ zvolala včelí dělnice zoufale. „Májo, zapamatuj si zpáteční cestu!“

Zpáteční cestu – pomyslela si Mája a letěla dál vzduchem jako šipka. Na co bych mohla potřebovat zpáteční cestu? Svět tady venku je tisíckrát krásnější než tmavé včelí městečko. Tam se nikdy nevrátím, abych sbírala med nebo hnětla vosk. Chci zažívat dobrodružství!

Letěla stále dál, dokud se jí neunavila křídla. Pak si dopřála oddech. Usadila se na tulipán a vypila doušek medu. Přitom si vzpomněla na lidi. Proč si postavili úl, který je mnohem vyšší než ten včelí?

Tomu musím rozhodně přijít na kloub, blesklo Máje hlavou.
Sluníčko, které celý den krásně hřálo, začalo klesat za obzor
a celou krajinu pokryla tma.

Máje bylo trochu úzko. Pak se ale sama sobě zasmála. „Přece
se nebudu bát,“ řekla odhodlaně. „Slunce určitě zase vyjde.“
Spokojeně se schoulila v kalichu tulipánu a usnula.

Návštěva v růži

Když se Mája probudila, bylo už světlo. Tělíčko jí během noci chladem ztuhlo, takže se z tulipánu soukala jen s obtížemi. Jakmile se však sluneční paprsky dotkly jejích křídel, vrátil se do nich život. Mája dostala chuť něco podniknout, vznesla se a odletěla pryč.

Kdyby mě tak viděla Kasandra, pomyslela si. Ve stejný okamžik si uvědomila, že svou starou vychovatelku už nikdy neuvidí, a málem jí vyhrkly slzy. Ale pak sama sobě vyhubovala: „Chtěla by ses snad vrátit domů a den co den sbírat med?“

„Nikdy! Nikdy! Nikdy!“ odpověděla si jednoznačně a v letu ještě zrychlila.

Z dálky ji omamnou vůní lákala červená květina. Teprve teď si Mája uvědomila, jaký má hlad, a namířila si to přímo ke krásnému květu. U vstupu do květního kalichu seděl zelený brouk, který na ni upřeně, ne však nepřátelsky hleděl.

„Nádherná květina,“ řekla Mája místo pozdravu.

Brouk polichoceně přikývl. „Obydlí, které se ke mně hodí,“ prohlásil. „Proto jsem se sem onehdy nastěhoval.“

„Jak se ta květina jmenuje?“ chtěla Mája vědět.

Brouk na ni pobaveně pohlédl. „Jste snad včerejší?“ zeptal se jí a dusil v sobě smích.

„Ne, předvčerejší,“ vysvětlovala Mája. Ani při nejlepší vůli nedokázala pochopit, co je na tom směšného.

„No, nic ve zlém,“ řekl brouk dobrosrdečně. „Tak mladé stvoření nemůže vědět všechno. Dovolte mi, abych se představil. Jsem Pepa, zlatohlávek, má květina se jmenuje růže. Smím vás požádat, abyste přistoupila blíž?“

Mája zaváhala. Možná si z ní chce ten brouk i nadále dělat legraci. On se však vlídným hlasem zeptal: „Smím vás pozvat na porci medu z mé růže?“

Mája nedokázala déle odolat. „Velmi ráda bych ho ochutnala,“ řekla.

Pán domu přitiskl jeden světlý lístek ke straně a Mája vstoupila do jeho skromného příbytku, který byl jemně osvětlený a jehož jasně červené stěny krásně voněly.

„Máte to tu skutečně nádherné,“ pronesla Mája upřímně.

Slova chvály Pepu očividně potěšila. „O svůj příbytek se také pečlivě starám,“ odvětil. „A nepouštím do něj jen tak někoho. Výjimku udělám jen u tak milé osoby, jako jste vy. Nyní dovolte, abych donesl med k občerstvení.“ S galantní úklonou zmizel za jednou ze stěn.

Mája se šťastně rozhlížela kolem sebe. Tady to vypadalo úplně jinak než v ponurém včelím městečku se zapáchajícími a přeplněnými poschodími!

V tomto obydlí byly stěny opatřeny světle červenými hedvábnými závěsy, kterými dovnitř pronikala tlumená a zároveň hřejivá záře. A všude to báječně vonělo.

Ovšem nejkrásnější je to ticho, pomyslela si Mája a zálibně si povzdechla. Ale hned vzápětí přerušil slastný klid pronikavý hluk. Brouk hlasitě nadával a rozčileně brumlal. Máje se zdálo, že chytil někoho, koho tlačil před sebou. Mezitím se pronikavě rozezněl rozmrzelý hlásek plný strachu. „Nechte mě, vy hulváte. Počkejte, až se vrátím se všemi svými kamarády. Potom se už neopovážíte přijít ke mně tak blízko. Jste hrubián, pamatujte si to, hrubián!“

Brblání se vzdalovalo a zlatohlávek se vrátil k Máje. „Prosím,“ řekl a položil před ni hrudku medu. „Nenechte si touto nemilou událostí zkazit chuť.“ Mája byla tak hladová, že dokonce zapomněla poděkovat. Rychle

sáhla po medu a slastně přežvykovala. „Kdopak to byl?“ zeptala se s plnými ústy.

„Mravenec,“ odpověděl brouk opovržlivě. „Tahle zlodějská sebranka postrádá slušné vychování, bez pozvání leze do spížíren poctivých občanů, ukradne a vyplení vše, co je tam pečlivě uschované.“

Mája, která si právě chtěla vložit další sousto do úst, ho zahanbeně odložila. Pepa ji však uklidňoval: „Tím nemíním vás, moje milá. Vy jste úplně jiná. Jen si poslužte!“

„Děkuji,“ napadlo Máju konečně a zdvořile pochválila nabízené občerstvení: „Váš med je skutečně znamenitý.“

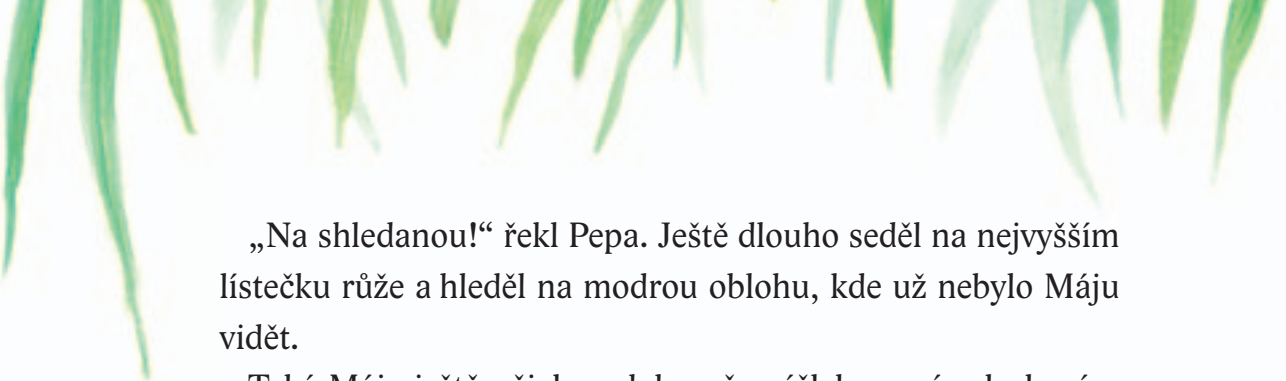
„Buďte i nadále mým hostem,“ nabídl Máje zlatohlávek. „Velmi rád si užiju vaši společnost.“

„Skutečně ráda bych zůstala,“ řekla Mája, která mezitím zahnila hlad. „Ale musím letět zase dál.“

„Létání a stále jen létání,“ divil se zlatohlávek. „Vy včely to máte zkrátka v krvi. Já jsem šťastný, že mám někde domov.“ S těmi slovy vyprovodil svého hosta.

„Buďte zdrav!“ popřála mu Mája.

„Na shledanou!“ řekl Pepa. Ještě dlouho seděl na nejvyšším lístečku růže a hleděl na modrou oblohu, kde už nebylo Máju vidět.

Také Mája ještě nějakou dobu přemýšlela o svém laskavém hostiteli. Tady venku je možné setkat se s velmi milými bytostmi, zhodnotila. Ale proč mně teta Kasandra vyprávěla o nástrahách světa?

Napadla ji jen jedna vhodná odpověď: Kasandra mě chtěla odradit od toulání. Chtěla mi nahnat strach, abych jen poslušně seděla v úlu.

Co by si Mája počala, kdyby tušila, jaká nebezpečí na ni ve skutečnosti ještě číhají? Vrátila by se snad rychle domů, do úlu?

Ne, pravděpodobně by vztyčila hlavu a letěla dál, vstříc dalším zážitkům.

Dobrodružství u lesního jezírka

Mája letěla dál. Nad hlavou jí svítilo hřejivé sluníčko a pod ní se rozprostírala pestrá krajina zářící nepřeberným množstvím barev. Máje se dařilo dobře. Potkávala se s mnoha přátelskými druhy hmyzu, všichni ji zdravili a přáli jí šťastný let. Takto by bývala mohla cestovat věčně, kdyby si nevšimla, že má modrou oblohu pod sebou, a ne nad sebou.

Ach ne, vyděsila se. Vyletěla jsem moc vysoko a ztratila jsem se.

Ale za okamžik zaznamenala, že se ve spodním nebi odrážejí stromy.

„Jezero!“ zajásala Mája a ihned zamířila dolů. Poletovala těsně nad jeho hladinou a obdivovala svůj obraz ve vodě. My včely jsme krásné, pomyslela si a nemohla se na sebe vynadívat.

U opačného břehu rostly lekníny, které Májou lákaly na malou svačinku. Ale jakmile si včelka na jeden z těch zelených talířů sedla, ozval se nepříjemný hlas: „Co chcete na mém listě?“

Vedle Máji přistála ocelově modrá masařka a vyzývavě se na ni zahleděla. Tón jejího hlasu se Máje vůbec nelíbil. Jako včela očekávala trochu více respektu. Proto sebejistě odpověděla: „Snad si tady můžu na chvíli odpočinout.“

Taková odpověď na masařku skutečně zapůsobila. Vyšvihla se na rákos a řekla mnohem zdvořileji: „Dobře, pak tedy počkám, dokud nebudete moci letět dál.“

„Vždyť je tady přece dost jiných listů,“ podivila se Mája.

„Všechny jsou pronajaté,“ vysvětlovala masařka. „V dnešní době není vůbec jednoduché sehnat vhodný byt. A kdyby mého předchůdce před pár dny nespořádala žába, byla bych i já bez domova. Avšak promiňte, že jsem se ještě nepředstavila. Jmenuji se Hana Kryšpínová.“

Mája byla až moc vyděšená na to, aby se dokázala soustředit na její jméno. „Žába?“ koktala. „Je jich tu hodně?“

„Bezpočet,“ prohlásila masařka. „A nikde před nimi nejste v bezpečí.“

Mája rychle popoběhla do středu listu. Masařka se však jen ušklíbala: „Nenamáhejte se. Když svítí slunce, je list průhledný. Žába přesně vidí, jak si hovíte na mém listě.“

Mája si s děsem představila, jak ji nějaká velká žába lačně pozoruje svýma vykulenýma, hladovýma očima a chystá se ke skoku. Tohle hrozné místo chtěla co nejrychleji opustit, ale nestihla pohnout ani špičkou křidélka, když kolem ní proletělo něco jako šíp. Zaslechla hrozivě znějící bojový pokřik, po kterém se stalo něco opravdu děsivého.

Bylo to tak strašlivé, že Mája nejprve vůbec nechápala, co se odehrálo. Když však uslyšela nebohou masařku zoufale křičet, zjistila, že ji má ve svých spárech třpytivá vážka.

Křik Hany Kryšpínové rval Máje srdce. Bez rozmyslu zvolala co nejhlasitěji: „Nechte ji hned být! Nemáte právo jí ubližovat!“

Vážka se na Máju přísně zadívala. Při pohledu na její mohutná kusadla se Mája roztrásla a začala litovat, že byla tak odvážná. Vážka však pronesla docela přátelským hlasem: „Děťátko, copak se stalo?“

„Ona se jmenuje Hana Kryšpínová!“ zakřičela Mája a oči se jí zalily slzami.

„Těší mě,“ pronesla vážka vlídně. „A mé jméno zní Liběna.“

„Pustte ji,“ žádala znovu Mája třesoucím se hlasem. „Je to moc milá dáma a nic vám neudělala.“

Vážka si masařku zamyšleně prohlížela. „Ano, je to milé stvoření,“ řekla něžně a ukousla masaře hlavu.

Mája hrůzou málem omdlela. Nebyla schopna pohybu, takže musela poslouchat, jak vážka při požívání ocelově modré masařky mlaská a chroupe.

„Tak se tak netvařte,“ pronesla vážka s plnými ústy a pokračovala v kousání. „Musíme přece z něčeho žít. Ne každý má potravu ukrytou ve květech.“

Vážka se odpíchla od rákosu a nad vodou se kmitala její třpytivá křídla. Na jejich odlesk na vodní hladině byl úchvatný pohled. Mája na okamžik zapomněla na krutost, které se vážka dopustila. Nadšeně zvolala: „To je nádhera!“

„Že ano?“ odvětila vážka polichoceně a znovu přistála na rákosu. „I lidé jsou vždy okouzleni, když mě spatří.“

„Lidé?“ zeptala se Mája rozrušeně. „Vy se znáte také s lidmi?“

„Dost dobře na to, abych věděla, že je třeba mít se před nimi

na pozoru,“ odpověděla vážka. „Hlavně když je někdo tak krásný jako já. Lidé se ho pak neustále snaží chytit a nabodnout.“

„Nabodnout?“ zvolala Mája zděšeně. „Copak lidé mají žihadlo?“

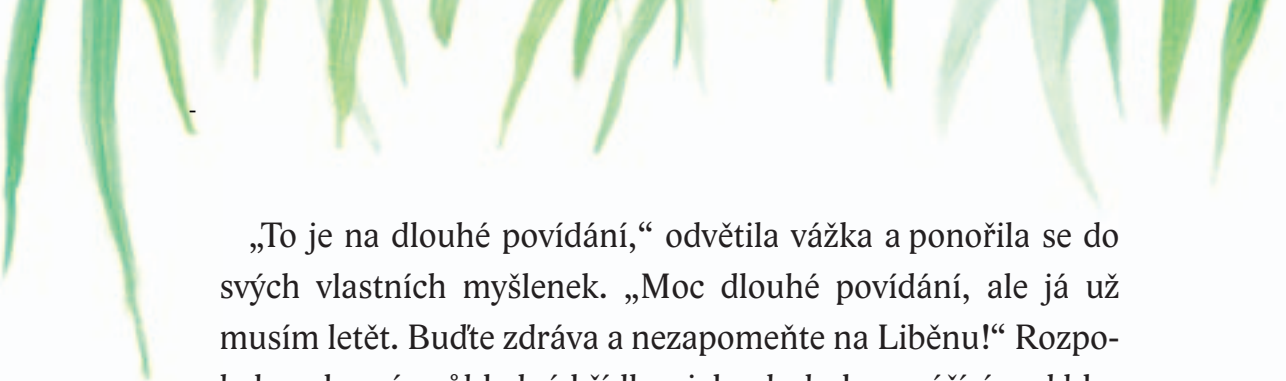
„To není přesné,“ vysvětlovala Máje vážka. „Mají však nástroje, které jsou špičaté a dokážou usmrtit. Tak zahynul můj bratr.“

„To je strašné!“ zavzlykala Mája. A potichu dodala: „Já prostě nesnáším, když někdo trpí.“

Najednou se rozesmutnila i vážka. „Můj bratr dlouho netrpěl,“ vzdychla. „Ale když je někdo poraněn tak, že na to nikdy nezapomene...“ Vážce se po tváři pomalu kutálela velká slza.

Mája se na ni zahleděla plna soucitu. „Snad jste něco takového neprožila vy?“ ptala se Mája ustaraně.

„To je na dlouhé povídání,“ odvětila vážka a ponořila se do svých vlastních myšlenek. „Moc dlouhé povídání, ale já už musím letět. Buďte zdráva a nezapomeňte na Liběnu!“ Rozpohybovala svá průhledná křídla a jako drahokam zářící nad hladinou vody se začala vzdalovat.

Mája byla tou záplavou krásy okouzlena. Ne, není divu, že se vážky líbí i lidem. Ale proč je bodají, když jsou z nich tak nadšení?

Lidé musí být velmi nebezpeční, pomyslela si Mája. Raději si na ně budu dávat dobrý pozor.

Ale v hloubi duše cítila, jak v ní začala klíčit zvědavost. Tušila, že nenajde klid, dokud se o těchto podivuhodných stvořeních něco víc nedozví.